

NADER ONDERZOEK

STEENMARTER

Aanvullend onderzoek in het kader van de Omgevingswet

Locatie: Leemskuilen 4A Bladel

Rapportnummer: 2025-BE-1410

In opdracht van:

Bouwbedrijf Gebr. Van Gisbergen BV
't Bogtje 8
5095 CD Hooge Mierde

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

Colofon

Rapportage

Brabant Eco

Rapportnummer

2025-BE-1410

Opdrachtgever

Bouwbedrijf
Gebr. Van Gisbergen BV

Contactpersoon

Mevrouw N. Snels

Locatie

Leemskuilen 4A Bladel

Auteur

Jennifer Bockting

Collegiale controle

Frenk van de Wal

Opleverdatum

7 november 2025

De Lange Kant 27
5061 PX Oisterwijk
06-24218274
www.brabanteco.nl

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport is niet toegestaan zonder vermelding van bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Brabant Eco geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek door toepassing van adviezen.

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	3
1. INLEIDING	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doelstelling	4
1.3 Criteria.....	4
1.4 Geldigheidsduur.....	5
2. PROJECTGEGEVENS.....	6
2.1 Ligging van de planlocatie	6
2.2 Omschrijving van het invloedsgebied	6
2.3 Voorgenomen ontwikkeling.....	7
2.4 Mogelijk aanwezige beschermde soortgroepen en functies	9
3. NADER ONDERZOEK STEENMARTER	10
3.1 Onderzoeksmethode	10
3.2 Resultaten veldonderzoek	12
4. EFFECTENBEOORDELING	16
4.1 Effectenbeoordeling steenmarter	16
4.2 Overige aangetroffen soorten.....	16
5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	17
5.1 Conclusies	17
5.2 Aanbevelingen	17
6. BRONNEN	18

SAMENVATTING

Opdrachtgever is voornemens om de bestaande bebouwing binnen het plangebied Leemskuilen 4A te Bladel te slopen. Daarna zullen er circa 25 appartementen worden gerealiseerd.

In opdracht van Bouwbedrijf Gebr. Van Gisbergen BV is door Brabant Eco in mei 2025 een ecologische quickscan uitgevoerd. Volgens het rapport met nummer 2025-BE-1410 (d.d. 27 mei 2025) behoort het plangebied mogelijk tot het functionele leefgebied van steenmarters.

Daarom is geadviseerd om nader onderzoek te laten uitvoeren naar het voorkomen van en de functie van het plangebied voor deze beschermde soort.

Aan Brabant Eco is de opdracht gegeven dit nader soortonderzoek uit te voeren. Deze rapportage is een verslaglegging van het uitgevoerde onderzoek met de te verwachten effecten en kan als addendum van de ecologische quickscan worden gebruikt.

Uitgevoerd onderzoek van augustus tot en met oktober 2025 leidt tot de conclusie dat er met de voorgenomen ontwikkelingen geen negatieve effecten te verwachten zijn op steenmarters en dat overtreding van de Omgevingswet met betrekking tot deze soort niet aan de orde is, wanneer de lijnvormige bosschage met onderbegroeiing ten zuiden van het plangebied behouden blijft. Dit omdat deze groenstructuur een belangrijke verbindingroute is voor steenmarters.

Mocht alsnog besloten worden de bosschage en/of de gehele onderbegroeiing te verwijderen kan dit wel overtreding van de Omgevingswet tot gevolg hebben. Er dient dan door een ecologisch deskundige een activiteitenplan en een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld om negatieve effecten zoveel mogelijk te beperken. Daarna kan een vergunningaanvraag worden ingediend bij het bevoegd gezag.

Jennifer Bockting
Brabant Eco
November 2025

In dit hoofdstuk staan de aanleiding, het doel, de criteria en de geldigheidsduur van het nader soortonderzoek beschreven.

1.1 Aanleiding

Volgens opdrachtgever Bouwbedrijf Gebr. Van Gisbergen BV is het voornemen om binnen het plangebied aan Leemskuilen 4A te Bladel de bestaande bebouwing te slopen, waarna circa 25 appartementen gerealiseerd zullen worden.

Omdat de opdrachtgever bij de realisatie van de voorgenomen ontwikkeling gebonden is aan de Omgevingswet, is door Brabant Eco een ecologische quickscan uitgevoerd voor het plangebied en de directe omgeving.

Uit deze ecologische quickscan, met rapportnummer 2025-BE-1410 d.d. 27 mei 2025, blijkt dat het plangebied mogelijk tot het essentiële leefgebied van steenmarters behoort.

Citaat uit het rapport:

"De ruigte in het plangebied kan een essentieel leefgebied vormen voor de steenmarter door het bieden van schuilplaatsen en foerageergebieden. Aangezien deze ruigte volledig zal verdwijnen en dergelijke habitats schaars zijn in de omgeving, kunnen negatieve effecten zoals verlies van leefgebied en verstoring niet worden uitgesloten. Om deze redenen is nader onderzoek naar de functie van de ruigte noodzakelijk."

Steenmarters zijn in Nederland wettelijk strikt beschermd. Ook geldt voor de provincie Noord-Brabant dat alle essentiële elementen in hun leefgebied jaarrond beschermd zijn. Daarom heeft Brabant Eco in opdracht van Bouwbedrijf Gebr. Van Gisbergen BV in en om het plangebied nader onderzoek uitgevoerd naar deze soort.

De bevindingen van dit vervolgonderzoek zijn beschreven in deze rapportage. De rapportage kan als addendum aan de voornoemde ecologische quickscan worden toegevoegd.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit nader onderzoek is te onderzoeken of het plangebied deel uitmaakt van het functionele leefgebied van steenmarters.

Vragen die centraal staan binnen dit nader onderzoek:

- Maken steenmarters gebruik van het plangebied en welke functies heeft het plangebied?
- Heeft de voorgenomen ruimtelijke ingreep een negatief effect op deze soort?
- Is het naar aanleiding van de voorgenomen ruimtelijke ingreep noodzakelijk een vergunning aan te vragen in het kader van de Omgevingswet?

1.3 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door ecologisch deskundigen. Een ecologisch deskundige heeft aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring en geeft ecologisch advies en/of begeleidt werkzaamheden op het gebied van habitats en soorten.
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk bureau. Brabant Eco verklaart hierbij geen enkel belang te hebben in de uitkomst van dit onderzoek.
- De resultaten zijn zo objectief en betrouwbaar mogelijk verkregen.
- Het onderzoek voldoet aan de interne proces- en kwaliteitseisen van Brabant Eco.
- Het onderzoek naar steenmarters is uitgevoerd conform Kennisdocument Kleine marterachtigen (versie 1.1, juli 2024) van BIJ12, gezien de leefwijze van steenmarters grotendeels overeenkomt met

die van kleine marterachtigen en er voor steenmarters geen kennisdocument of soortinventarisatieprotocol is opgesteld.

- De kennisdocumenten van BIJ12 bevatten inzichten over soorten die door experts uit de wetenschap en de praktijk bij elkaar worden gebracht en worden ongeveer eens per vijf jaar geactualiseerd. Bij het hanteren ervan wordt in juridische zin voldaan aan de wensen die het bevoegd gezag stelt. Tevens wordt voldaan aan de inspanningsverplichting om tot een gedegen onderzoek te komen.

1.4 Geldigheidsduur

Geldigheid van onderzoeks- en verspreidingsgegevens is aan een maximale periode gebonden. Voor steenmarters geldt een geldigheidstermijn van circa 3 jaar. Na deze periode zijn de gegevens verouderd en dient beoordeeld te worden of de gegevens voldoende up-to-date zijn om te gebruiken bij ruimtelijke ingrepen. Het plangebied dient in die tijd niet significant te zijn veranderd waardoor nieuwe leefsituaties kunnen zijn ontstaan.

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ontwikkelingen weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging van het plangebied en de kenmerken van het invloedsgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ontwikkelingen en het toekomstige gebruik beschreven. Ten slotte wordt aangegeven welke beschermde soorten en functies mogelijk aanwezig zijn in en om het plangebied.

2.1 Ligging van de planlocatie

Het plangebied is oostelijk gelegen aan de Leemskuilen, ten zuidwesten van de kern van Bladel, noordelijk van de N284. Bladel is een dorp en gemeente, gelegen in de regio de Kempen en behorende tot de Acht Zaligheden, in de provincie Noord-Brabant. De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in onderstaande afbeelding.

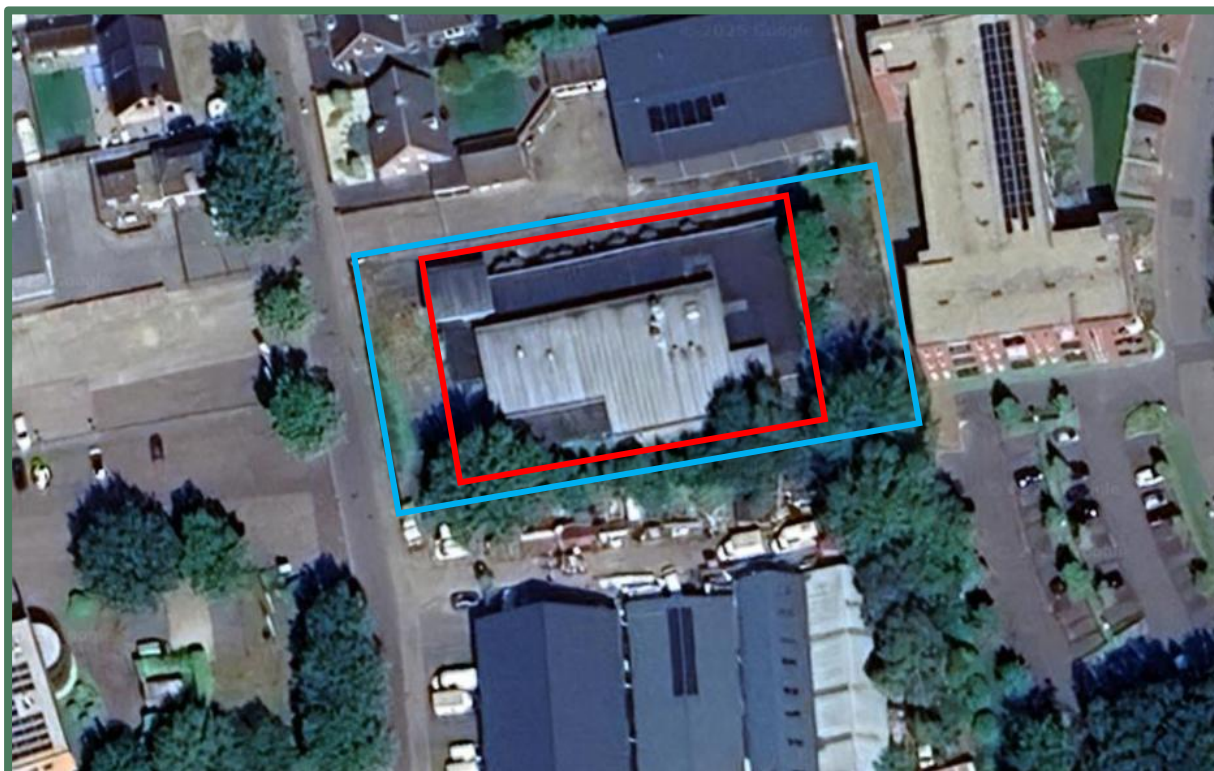
Afbeelding 1: Ligging plangebied in de ruimere omgeving. Bron: Google Earth.

2.2 Omschrijving van het invloedsgebied

Het plangebied bestaat uit een bedrijfspand, verharding, struiken en bomen. Het invloedsgebied bestaat vooral uit cultuurgronden afgewisseld met tuinpercelen behorende bij de woningen en bedrijfsbestemmingen. Op onderstaande afbeelding wordt het plangebied globaal aangegeven.

Afbeelding 2: Globaal omlijnd plangebied in blauw. Bron: Google Earth.

Afbeelding 3: Globaal omlijnd plangebied in blauw, te slopen bebouwing in rood omkaderd. Bron: Google Earth.

2.3 Voorgenomen ontwikkeling

Het initiatief bestaat uit het herontwikkelen van het plangebied Leemskuilen 4A te Bladel.

Het voornemen is om het bestaande bedrijfspand te slopen. Daarna zullen circa 25 appartementen worden gerealiseerd. De perceelsoppervlakte beslaat ca. 2942 m².

Afbeelding 4: Schetsontwerp beoogde situatie. Bron: Keeris Architecten.

2.4 Mogelijk aanwezige beschermde soortgroepen en functies

Uit de voornoemde ecologische quickscan blijkt dat het plangebied mogelijk een belangrijk onderdeel is van het leefgebied van steenmarters. Het plangebied biedt door de ontstane ruigte mogelijk essentiële foerageer- en schuilmogelijkheden.

Onderstaande foto's geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek in mei 2025 behorende bij de ecologische quickscan.

Foto 1: Struiken binnen plangebied.

Foto 2: Struiken binnen plangebied.

Foto 3: Ruigte aan de rand van plangebied.

Foto 4: Ruigte binnen plangebied.

Steenmarter

De steenmarter (*Martes foina*) is een inheemse zoogdiersoort. De soort valt onder het beschermingsregime 'andere soorten' en is nationaal beschermd volgens de Omgevingswet. Het is een soort van steenachtige biotopen en schuilplaatsen. De soort komt met name voor aan de rand van dorpen en steden, maar is ook te vinden nabij boerderijen en kleinschalige cultuurlandschappen. De steenmarter vindt vaste verblijfplaatsen in oude schuurtjes met weinig menselijke activiteit of woningen met toegankelijke zolder-, en of kruipruimten. Er dient voldoende voedsel en dekking aanwezig te zijn.

In dit hoofdstuk staan de onderzoeksmethode, de gebruikte apparatuur, inzet en resultaten van het uitgevoerde onderzoek naar steenmarters beschreven.

3.1 Onderzoeksmethode

De gehanteerde onderzoeksmethode om de aanwezige steenmarters en hun leefgebied zo goed mogelijk in kaart te brengen komt overeen met de onderzoeksinspanning die wordt voorgeschreven in Kennisdocument Kleine marterachtigen, versie 1.1, juli 2024 van BIJ12. De methoden die voor de bunzing staan beschreven zijn ook geschikt voor het onderzoek naar steenmarters. De overige methoden zijn niet geschikt, omdat steenmarters hiervoor te groot zijn.

Er kunnen voor het onderzoek verschillende methoden worden gebruikt. Zie de onderstaande tabellen.

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Bunzing												
Cameraval												
Struikrover®												
 Geschikte periode												
 Geen geschikte periode												

Afbeelding 5: De geschikte periodes voor de inventarisiemethoden van de bunzing. Bron: Kennisdocument Kleine marterachtigen BIJ12.

Duur van het onderzoek	Minimaal 8 weken
Meetpunten	Per 0,25 hectare geschikt leefgebied per één meetpunt. Elk meetpunt dient elk te onderzoeken soort te dekken Verplaatsing na vier weken mogelijk om meer meetpunten in het plangebied te creëren.
Methodiek per meetpunt	1 cameraval, of 1 Mostela, of 1 Struikrover® of 10 sporenbuizen.

Afbeelding 6: Vereisten nader onderzoek naar kleine marterachtigen. Bron: Kennisdocument Kleine marterachtigen BIJ12.

Het onderzoek is met behulp van cameravallen uitgevoerd. Deze onderzoeksmethode is zeer geschikt voor het onderzoek naar steenmarters.

Omdat potentieel geschikt leefgebied binnen het plangebied minder dan 0,25 hectare beslaat was er minimaal één cameraval benodigd. Met de start van het onderzoek zijn twee cameravallen (Browning BTC-HDPX) verspreid binnen het plangebied geplaatst op de meest kansrijke plekken voor steenmarters. Gedurende de onderzoeksperiode zijn de onderzoeksmaterialen gecontroleerd, is lokmiddel (pindakaas) aangebracht en is gezocht naar sporen van steenmarters. Het onderzoek heeft tijdens de geschikte periode van augustus tot en met oktober plaatsgevonden en heeft acht aaneengesloten weken geduurd.

Afbeelding 7: Globale locaties wildcamera's. Bron: Google Earth.

Foto 5: Opstelling cameraval 1.

Foto 6: Opstelling cameraval 2.

De veldbezoeken zijn uitgevoerd door deskundig onderzoekers, zoals Rijksdienst voor Ondernemend Nederland bedoelt. Er wordt gewerkt vanuit de expertise van de te onderzoeken soorten opgedaan door ervaring, studie, vrijwilligerswerk en bijscholing op gebied van ecologie, natuur, flora, fauna en natuurwetgeving.

3.2 Resultaten veldonderzoek

Tijdens de onderzoeksrondes zijn het plangebied en de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid van steenmarters en hun sporen, zoals uitwerpselen en prooiresten.

Het plangebied is in totaal voor het onderzoek vier keer bezocht, zie onderstaande tabel.

Ronde en functie	Datum	Waarnemingen
1 Veldbezoek ecologische quickscan, sporenonderzoek	20-05-2025	Geen sporen van marterachtigen aangetroffen Plangebied is mogelijk wel essentieel leefgebied voor steenmarters door aanwezigheid van ruigte
2 Plaatsen cameravallen, sporenonderzoek	21-08-2025	Twee cameravallen geplaatst Geen sporen van marterachtigen aangetroffen
3 Controle cameravallen, sporenonderzoek	08-09-2025	Aan de zuidzijde van het plangebied enkele uitwerpselen van steenmarter aangetroffen Cameraval 1: opnames van steenmarter (op 21-08, 22-08, 24-08, 25-08, 26-08, 27-08, 30-08, 02-09, 03-09, 05-09, 06-09, 07-09 en 08-09) Verder enkele opnames van eekhoorn, huiskat, houtduif en mens Cameraval 2: opnames van steenmarter (op 22-08, 24-08, 27-08, 28-08, 02-09 en 05-09) Verder veel opnames van houtduiven en enkele opnames van egel, huiskat, roodborst, ekster, kauw en merel
4 Controle en ophalen cameravallen, sporenonderzoek	16-10-2025	Geen verse sporen van steenmarters aangetroffen Cameraval 1: veel opnames van mensen en enkele van houtduif. Cameraval 2: opnames van steenmarter op 08-09, 12-09 en 18-09 Verder veel opnames van ware muizen, houtduiven, huiskatten, roodborst en enkele opnames van eekhoorn, egel, ekster, kauwen, vink, holenduif en merel Deze camera heeft wel de gehele periode opnames gemaakt

Tabel 1: Overzicht onderzoeksrondes steenmarter.

Het plangebied was goed te onderzoeken. De cameravallen dekten een groot deel van het plangebied. Er zijn in augustus en september erg veel opnames van passerende steenmarters gemaakt. Verder zijn er veel opnames gemaakt van mensen, huiskatten, muizen, houtduiven en roodborst. Ook zijn er enkele opnames gemaakt van een eekhoorn, egel en diverse algemene vogelsoorten.

Foto 7: Opname passerende steenmarter cameraval 1.

Foto 8: Opname steenmarter die aan pindakaas ruikt cameraval 2.

Foto 9: Opname passerende steenmarter cameraval 2.

Foto 10: Opname passerende eekhoorn cameraval 1.

Foto 11: Opname foeragerende egel cameraval 2.

Foto 12: Opname passerende huiskat cameraval 2.

In dit hoofdstuk wordt beschreven wat voor effecten de voorgenomen ontwikkelingen hebben op steenmarters en overige aangetroffen soorten in en om het plangebied.

4.1 Effectenbeoordeling steenmarter

Verblijfplaatsen

In de bebouwing binnen het plangebied zijn geen gaten en kieren aanwezig. Hierdoor zijn er geen mogelijkheden voor steenmarters om het pand te betreden. Verblijfplaatsen van steenmarters zullen daardoor niet aanwezig zijn. Negatieve effecten met de voorgenomen ontwikkelingen op verblijfplaatsen van steenmarters kunnen worden uitgesloten.

Verbindingen en foerageergebied

In de maanden augustus en september zijn er met de cameravallen veel opnames van passerende steenmarters gemaakt. Ook zijn er enkele uitwerpselen van een steenmarter aan de zuidzijde van het plangebied gevonden. Er zijn geen opnames gemaakt van jagende steenmarters en er zijn tijdens de veldbezoeken ook geen prooiresten binnen het plangebied aangetroffen.

De lijnvormige bosschage ten zuiden van het plangebied (afbeelding 3) lijkt een belangrijke rol te spelen als beschutte verbindingsroute en mogelijk ook beperkt als foerageergebied. De bomen en struiken van deze bosschage staan op het naastgelegen perceel, maar groeien wat over de perceelsgrens heen met wat braamstruweel erdoorheen.

Volgens het schetsontwerp (afbeelding 4) blijft deze lijnvormige groenstructuur bestaan. Significante negatieve effecten op verbindingen en foerageergebieden van steenmarters zullen dan niet aan de orde zijn. Wel dient hierbij dan ook een groot deel van de onderbegroeiing aanwezig te blijven, zodat de steenmarters beschut het gebied kunnen passeren.

4.2 Overige aangetroffen soorten

Tijdens de onderzoeksperiode zijn er enkele opnames van een passerende eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) gemaakt met de cameravallen. De eekhoorn en zijn functionele leefgebied zijn in Nederland strikt beschermd. Door het ontbreken aan geschikte voedselbomen en hoge bomen waarin eekhoorns zouden kunnen nestelen, kan worden geconcludeerd dat het plangebied niet tot het essentiële leefgebied van eekhoorns behoort.

Verder zijn er diverse algemene vogelsoorten aangetroffen die in of om het plangebied zouden kunnen nestelen, bijvoorbeeld in de bomen en struiken of onder de overkapping. Ook behoort het plangebied tot het foerageergebied van een egel (*Erinaceus europaeus*). Voor egels geldt een vrijstelling en is dus geen Omgevingsvergunning nodig. Ook zal de egel voldoende beschutting en foerageermogelijkheden blijven houden wanneer de lijnvormige bosschage behouden blijft en het plangebied gedeeltelijk groen wordt ingericht.

In dit hoofdstuk worden de conclusies van het nader onderzoek beschreven en de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet die mogelijk worden overtreden met de voorgenomen ingreep. Ook staan de vervolgstappen vermeld.

5.1 Conclusies

Met de voorgenomen ontwikkelingen zal geen essentiële verbindingroute van steenmarters verdwijnen, wanneer de lijnvormige bosschage met onderbegroeiing ten zuiden van het plangebied behouden blijft. Hierdoor zal het functionele leefgebied van steenmarters niet worden aangetast. Overtreding van de Omgevingswet met betrekking tot steenmarters is dan niet aan de orde.

Mocht alsnog besloten worden de bosschage en/of de gehele onderbegroeiing te verwijderen kan dit wel overtreding van de Omgevingswet tot gevolg hebben. In de onderstaande tabel staan de mogelijke overtredingen vermeld.

Ook dienen de voorgenomen werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels plaats te vinden, gezien er vogels in de bomen en struiken of onder de overkapping kunnen broeden en deze niet mogen worden verstoord.

Beschermingsregime andere soorten art. 11.54 Bal

Lid 1a: Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX onder A, opzettelijk te doden of te vangen.

Lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Tabel 2: Verbodsbepalingen beschermingsregimes Omgevingswet.

5.2 Aanbevelingen

Wanneer besloten wordt de bosschage ten zuiden van het plangebied te verwijderen dient er door een ecologisch deskundige een activiteitenplan en een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld om negatieve effecten zoveel mogelijk te beperken. Daarna kan een vergunningaanvraag worden ingediend bij het bevoegd gezag.

Ook dient er met de werkzaamheden rekening te worden gehouden met de andere mogelijk aanwezige dieren. Er geldt altijd een zorgplicht en voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden dienen alle maatregelen te worden getroffen om nadelige gevolgen zoveel mogelijk te voorkomen, beperken of ongedaan te maken.

Indien er verstoring plaatsvindt, dient er een passende vluchtroute beschikbaar te zijn. Dit geldt in het bijzonder voor vogels en grondgebonden zoogdieren. Werk vanaf één zijde en bij voorkeur van een drukke naar een rustige locatie toe, zoals een open veld of ruigte. Werk ook op een aangepast tempo, zodat dieren kunnen vluchten.

Websites

www.bij12.nl
www.brabant.nl
www.google.com/maps
www.iplo.nl
www.NDFF.nl
www.netwerkgroenebureaus.nl
www.rijksoverheid.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.waarneming.nl
www.wetten.overheid.nl
www.zoogdiervereniging.nl

Andere bronnen

Ecologische quickscan Brabant Eco (rapportnummer 2025-BE-1410)
Kennisdocument Kleine marterachtigen, versie 1.1 juli 2024

Bijlagen

Bijlage 1: Verspreidingsgegevens
Bijlage 2: Beleidskader

Leemskuilen

BE-1410

1839 records

- Middelpunt < 1km²
- Middelpunt 1km² - 5km²

- Middelpunt > 5km²
- Vlak

schaal 1 : 1000

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Leemskuilen

BE-1410

Zoekvraag

Soort	Soortgroep	Wet en Beleid	Periode	Bronhouder	Zoekgebied
Alle	Alle	Wnb - andere soorten (NB) Jaarrond beschermde nesten Wnb - Vogelrichtlijn Wnb - Habitatrichtlijn	9 mei 2020 tot 9 mei 2025	Alle	Alles volledig binnen zoekgebied

Samenvatting

(unieke soorten) / totaal aantal waarnemingen

Leemskuilen

BE-1410

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten	(38) 1030
Blauwe reiger	21
Boerenwaluw	18
Bonte vliegenvanger	42
Boomklever	44
Boomkruiper	29
Boomvalk	4
Bosuil	17
Buizerd	49
Ekster	88
Gekraagde roodstaart	2
Gierzwaluw	27
Grauwe vliegenvanger	6
Groene specht	80
Grote bonte specht	56
Grote gele kwikstaart	46
Havik	8
Huismus	32
Huiszwaluw	1
IJsvogel	14
Kerkuil	4
Kleine bonte specht	20
Koolmees	130
Oehoe	1
Ooievaar	16
Pimpelmees	71
Roek	1
Slechtvalk	1
Sperwer	12
Spreeuw	37
Steenuil	10
Tapuit	1
Torenvalk	16
Wespendief	2
Zwarte kraai	100
Zwarte mees	3
Zwarte roodstaart	7
Zwarte specht	13
Zwarte wouw	1

Leemskuilen

BE-1410

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (DR)	(26) 370
Blauwe reiger	21
Boerenwaluw	18
Boomvalk	4
Bosuil	17
Buizerd	49
Gekraagde roodstaart	2
Gierzwaluw	27
Grote gele kwikstaart	46
Havik	8
Huismus	32
Huiszwaluw	1
IJsvogel	14
Kerkuil	4
Kleine bonte specht	20
Oehoe	1
Ringmus	1
Roek	1
Scholekster	12
Slechtvalk	1
Sperwer	12
Spreeuw	37
Steenuil	10
Torenvalk	16
Wespendief	2
Zwarte specht	13
Zwarte wouw	1

Leemskuilen

BE-1410

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (FL)	(27) 508
Blauwe reiger	21
Boerenwaluw	18
Boomvalk	4
Bosuil	17
Buizerd	49
Gierzwaluw	27
Groene specht	80
Grote bonte specht	56
Grote gele kwikstaart	46
Havik	8
Huismus	32
Huiszwaluw	1
Ijsvogel	14
Kerkuil	4
Kleine bonte specht	20
Oehoe	1
Ooievaar	16
Roek	1
Slechtvalk	1
Sperwer	12
Spreeuw	37
Steenuil	10
Tapuit	1
Torenvalk	16
Wespendief	2
Zwarte specht	13
Zwarte wouw	1

Leemskuilen

BE-1410

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (FR)	(27) 386
Blauwe reiger	21
Boerenwaluw	18
Boomvalk	4
Bosuil	17
Buizerd	49
Gekraagde roodstaart	2
Gierzwaluw	27
Grote gele kwikstaart	46
Havik	8
Huismus	32
Huiszwaluw	1
IJsvogel	14
Kerkuil	4
Kleine bonte specht	20
Oehoe	1
Ooievaar	16
Ringmus	1
Roek	1
Scholekster	12
Slechtvalk	1
Sperwer	12
Spreeuw	37
Steenuil	10
Torenvalk	16
Wespendief	2
Zwarte specht	13
Zwarte wouw	1

Leemskuilen

BE-1410

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (GL)	(38) 758
Blauwe reiger	21
Boerenwaluw	18
Bonte vliegenvanger	42
Boomklever	44
Boomkruiper	29
Boomvalk	4
Bosuil	17
Buizerd	49
Gekraagde roodstaart	2
Gierzwaluw	27
Grauwe vliegenvanger	6
Groene specht	80
Grote bonte specht	56
Grote gele kwikstaart	46
Havik	8
Huismus	32
Huiszwaluw	1
IJsvogel	14
Kerkuil	4
Kleine bonte specht	20
Oehoe	1
Ooievaar	16
Patrijs	8
Roek	1
Slechtvalk	1
Sperwer	12
Spreeuw	37
Steenuil	10
Tapuit	1
Torenvalk	16
Veldleeuwerik	3
Wespendief	2
Wulp	6
Zwarte kraai	100
Zwarte mees	3
Zwarte roodstaart	7
Zwarte specht	13
Zwarte wouw	1

Leemskuilen

BE-1410

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (LI)	(25) 323
Blauwe reiger	21
Boerenwaluw	18
Boomvalk	4
Bosuil	17
Buizerd	49
Gierzwaluw	27
Grote gele kwikstaart	46
Havik	8
Huismus	32
Huiszwaluw	1
IJsvogel	14
Kerkuil	4
Oehoe	1
Ooievaar	16
Ringmus	1
Roek	1
Slechtvalk	1
Sperwer	12
Spotvogel	2
Steenuil	10
Torenvalk	16
Wespendief	2
Wulp	6
Zwarte specht	13
Zwarte wouw	1

Leemskuilen

BE-1410

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (OV)	(37) 651
Blauwe reiger	21
Boerenwaluw	18
Bonte vliegenvanger	42
Boomklever	44
Boomkruiper	29
Boomvalk	4
Bosuil	17
Buizerd	49
Gekraagde roodstaart	2
Gierzwaluw	27
Grauwe vliegenvanger	6
Groene specht	80
Grote bonte specht	56
Grote gele kwikstaart	46
Havik	8
Huismus	32
Huiszwaluw	1
IJsvogel	14
Kerkuil	4
Kleine bonte specht	20
Oehoe	1
Ooievaar	16
Ringmus	1
Roek	1
Slechtvalk	1
Sperwer	12
Spreeuw	37
Steenuil	10
Tapuit	1
Torenvalk	16
Veldleeuwerik	3
Wespendief	2
Wulp	6
Zwarte mees	3
Zwarte roodstaart	7
Zwarte specht	13
Zwarte wouw	1
RL: Bedreigd	(2) 19
Bosbeekjuffer	18
Tapuit	1

Leemskuilen

BE-1410

Beleid	
RL: Gevoelig	(11) 71
Boerenwaluw	18
Gele kwikstaart	3
Grauwe vliegenvanger	6
Huismus	32
Huiszwaluw	1
Levendbarende hagedis	1
Oehoe	1
Ringmus	1
Spotvogel	2
Veldleeuwerik	3
Zwarte mees	3
RL: Kwetsbaar	(8) 50
Boomvalk	4
Bunzing	2
Grote lijster	3
Grote vos	1
Patrijs	8
Steenuil	10
Torenvalk	16
Wulp	6

Leemskuilen

BE-1410

Beleid	
SNL soorten	(32) 416
Blauwborst	1
Boomklever	44
Boomkruiper	29
Boomleeuwerik	3
Bosrietzanger	8
Cetti's Zanger	1
Dodaars	10
Geelgors	20
Gekraagde roodstaart	2
Gele kwikstaart	3
Grasmus	27
Grauwe vliegenvanger	6
Groene specht	80
Groenling	3
Grote bonte specht	56
Havik	8
Kleine bonte specht	20
Krakeend	3
Kuifeend	9
Patrijs	8
Putter	7
Roodborsttapuit	8
Scholekster	12
Slechtvalk	1
Spotvogel	2
Tapuit	1
Veldleeuwerik	3
Vuurgoudhaan	3
Wespendief	2
Wulp	6
Zanglijster	17
Zwarte specht	13
Wnb - andere soorten	(8) 76
Alpenwatersalamander	19
Bosbeekjuffer	18
Bunzing	2
Eekhoorn	23
Grote vos	1
Hazelworm	1
Levendbarende hagedis	1
Steenmarter	11

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Leemskuilen

BE-1410

Beleid	
Wnb - andere soorten (DR)	(8) 76
Alpenwatersalamander	19
Bosbeekjuffer	18
Bunzing	2
Eekhoorn	23
Grote vos	1
Hazelworm	1
Levendbarende hagedis	1
Steenmarter	11
Wnb - andere soorten (EZ)	(7) 74
Alpenwatersalamander	19
Bosbeekjuffer	18
Eekhoorn	23
Grote vos	1
Hazelworm	1
Levendbarende hagedis	1
Steenmarter	11
Wnb - andere soorten (FL)	(8) 76
Alpenwatersalamander	19
Bosbeekjuffer	18
Bunzing	2
Eekhoorn	23
Grote vos	1
Hazelworm	1
Levendbarende hagedis	1
Steenmarter	11
Wnb - andere soorten (FR)	(7) 65
Alpenwatersalamander	19
Bosbeekjuffer	18
Bunzing	2
Eekhoorn	23
Grote vos	1
Hazelworm	1
Levendbarende hagedis	1

Leemskuilen

BE-1410

Beleid	
Wnb - andere soorten (GL)	(8) 76
Alpenwatersalamander	19
Bosbeekjuffer	18
Bunzing	2
Eekhoorn	23
Grote vos	1
Hazelworm	1
Levendbarende hagedis	1
Steenmarter	11
Wnb - andere soorten (GR)	(8) 76
Alpenwatersalamander	19
Bosbeekjuffer	18
Bunzing	2
Eekhoorn	23
Grote vos	1
Hazelworm	1
Levendbarende hagedis	1
Steenmarter	11
Wnb - andere soorten (LB)	(7) 74
Alpenwatersalamander	19
Bosbeekjuffer	18
Eekhoorn	23
Grote vos	1
Hazelworm	1
Levendbarende hagedis	1
Steenmarter	11
Wnb - andere soorten (NB)	(8) 76
Alpenwatersalamander	19
Bosbeekjuffer	18
Bunzing	2
Eekhoorn	23
Grote vos	1
Hazelworm	1
Levendbarende hagedis	1
Steenmarter	11

Leemskuilen

BE-1410

Beleid	
Wnb - andere soorten (NH)	(8) 76
Alpenwatersalamander	19
Bosbeekjuffer	18
Bunzing	2
Eekhoorn	23
Grote vos	1
Hazelworm	1
Levendbarende hagedis	1
Steenmarter	11
Wnb - andere soorten (OV)	(8) 76
Alpenwatersalamander	19
Bosbeekjuffer	18
Bunzing	2
Eekhoorn	23
Grote vos	1
Hazelworm	1
Levendbarende hagedis	1
Steenmarter	11
Wnb - andere soorten (UT)	(8) 76
Alpenwatersalamander	19
Bosbeekjuffer	18
Bunzing	2
Eekhoorn	23
Grote vos	1
Hazelworm	1
Levendbarende hagedis	1
Steenmarter	11
Wnb - andere soorten (ZH)	(7) 74
Alpenwatersalamander	19
Bosbeekjuffer	18
Eekhoorn	23
Grote vos	1
Hazelworm	1
Levendbarende hagedis	1
Steenmarter	11

Leemskuilen

BE-1410

Beleid	
Wnb - andere soorten (ZL)	(8) 76
Alpenwatersalamander	19
Bosbeekjuffer	18
Bunzing	2
Eekhoorn	23
Grote vos	1
Hazelworm	1
Levendbarende hagedis	1
Steenmarter	11
Wnb - Habitatrichtlijn	(8) 28
Baardvleermuis	1
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	3
Bever	3
Franjestaart	5
Gewone dwergvleermuis	1
Gewone grootoorvleermuis	8
Teunisbloempijlstaart	3
Watervleermuis	4

Leemskuilen

BE-1410

Beleid	
Wnb - Vogelrichtlijn	(73) 1001
Blauwborst	1
Bonte vliegenvanger	34
Boomklever	13
Boomkruiper	10
Boomleeuwerik	3
Bosrietzanger	8
Bosuil	3
Buizerd	5
Cetti's Zanger	1
Dodaars	10
Ekster	22
Fitis	5
Fuut	1
Gaaï	9
Geelgors	20
Gekraagde roodstaart	1
Gele kwikstaart	3
Gierzwaluw	12
Goudhaan	4
Grasmus	27
Grauwe vliegenvanger	1
Groene specht	13
Groenling	3
Grote Canadese gans	2
Grote bonte specht	10
Grote gele kwikstaart	2
Grote lijster	3
Heggenmus	28
Holenduif	14
Houtduif	63
Houtsnip	1
Huismus	12
IJsvogel	1
Kauw	22
Kievit	12
Kleine bonte specht	11
Kleine karekiet	29
Knobbelzwaan	3
Koolmees	60
Krakeend	3
Kuifeend	9
Kuifmees	1
Meerkoet	14

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Leemskuilen

BE-1410

Beleid	
Merel	53
Patrijs	8
Pimpelmees	25
Putter	7
Rietgors	1
Ringmus	1
Roodborst	36
Roodborsttapuit	8
Scholekster	12
Spotvogel	2
Spreeuw	22
Staartmees	12
Steenuil	1
Tafeleend	4
Tjiftjaf	42
Tuinfluitier	21
Turkse tortel	9
Veldleeuwerik	3
Vink	47
Vuurgoudhaan	3
Waterhoen	5
Wilde eend	12
Winterkoning	39
Witte kwikstaart	6
Wulp	6
Zanglijster	17
Zwarte kraai	34
Zwarte roodstaart	2
Zwarte specht	2
Zwartkop	52
Soortgroepen	
Vleermuizen	(6) 22
Baardvleermuis	1
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	3
Franjestaart	5
Gewone dwergvleermuis	1
Gewone grootoorvleermuis	8
Watervleermuis	4

Leemskuilen**BE-1410**

Soortgroepen	
Overige zoogdieren	(4) 39
Bever	3
Bunzing	2
Eekhoorn	23
Steenmarter	11

Leemskuilen

BE-1410

Soortgroepen	
Vogels	(89) 1735
Blauwborst	1
Blauwe reiger	21
Boerenwaluw	18
Bonte vliegenvanger	42
Boomklever	44
Boomkruiper	29
Boomleeuwerik	3
Boomvalk	4
Bosrietzanger	8
Bosuil	17
Buizerd	49
Cetti's Zanger	1
Dodaars	10
Ekster	88
Fitis	5
Fuut	1
Gaai	9
Geelgors	20
Gekraagde roodstaart	2
Gele kwikstaart	3
Gierzwaluw	27
Goudhaan	4
Grasmus	27
Grauwe vliegenvanger	6
Groene specht	80
Groenling	3
Grote Canadese gans	2
Grote bonte specht	56
Grote gele kwikstaart	46
Grote lijster	3
Havik	8
Heggenmus	28
Holenduif	14
Houtduif	63
Houtsnip	1
Huismus	32
Huiszwaluw	1
IJsvogel	14
Kauw	22
Kerkuil	4
Kievit	12
Kleine bonte specht	20
Kleine karekiet	29

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Leemskuilen

BE-1410

Soortgroepen	
Knobbelzwaan	3
Koolmees	130
Krakeend	3
Kuifeend	9
Kuifmees	1
Meerkoet	14
Merel	53
Oehoe	1
Ooievaar	16
Patrijs	8
Pimpelmees	71
Putter	7
Rietgors	1
Ringmus	1
Roek	1
Roodborst	36
Roodborsttapuit	8
Scholekster	12
Slechtvalk	1
Sperwer	12
Spotvogel	2
Spreeuw	37
Staartmees	12
Steenuil	10
Tafeleend	4
Tapuit	1
Tjiftjaf	42
Torenvalk	16
Tuinfluit	21
Turkse tortel	9
Veldleeuwerik	3
Vink	47
Vuurgoudhaan	3
Waterhoen	5
Wespendief	2
Wilde eend	12
Winterkoning	39
Witte kwikstaart	6
Wulp	6
Zanglijster	17
Zwarte kraai	100
Zwarte mees	3
Zwarte roodstaart	7
Zwarte specht	13

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Leemskuilen

BE-1410

Soortgroepen	
Zwarte wouw	1
Zwartkop	52
Reptielen	(2) 2
Hazelworm	1
Levendbarende hagedis	1
Amfibieën	(1) 19
Alpenwatersalamander	19
Dagvlinders	(1) 1
Grote vos	1
Nachtvlinders	(1) 3
Teunisbloempijlstaart	3
Libellen	(1) 18
Bosbeekjuffer	18

BELEIDSKADER

De Omgevingswet is sinds 1 januari 2024 de Nederlandse wet waarin onder andere de Wet natuurbescherming is opgenomen. In de Omgevingswet is zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van natuurgebieden en houtopstanden geregeld. De Omgevingswet bestaat uit een algemene wettekst dat per procesonderdeel nader is uitgewerkt in vier Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en de Omgevingsregeling.

Op enkele uitzonderingen na, zijn de provincies het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de vergunningverlening en handhaving.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

Natura 2000 is een Europees netwerk van ruim 160 beschermde natuurgebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden) om bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving te beschermen. Deze gebieden zijn in de Omgevingswet strikt beschermd (artikel 5.1 Omgevingswet). Het is verboden zonder vergunning projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. Dit geldt ook voor projecten die een externe werking kunnen hebben op de gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurnetwerk Nederland (NNN), vroeger de Ecologische Hoofdstructuur genoemd (EHS), is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden en ecologische verbindingzones dat helpt te voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)' en zijn uitgewerkt in de provinciale omgevingsverordeningen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud van de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN (artikel 7.8 Bkl). Bij activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het NNN dienen deze gevolgen zodanig te worden gecompenseerd dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN behouden blijven.

Soortenbescherming

De Omgevingswet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: bescherming van Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of omgevingsvergunning. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een omgevingsvergunning of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Ten slotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is kan een omgevingsvergunning worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode. Wel zal rekening gehouden moeten worden met de zorgplicht en het dierenwelzijn.

Vogelrichtlijnsoorten

De Vogelrichtlijn is in 1981 van kracht geworden. Het doel van de Vogelrichtlijn is het in stand houden van alle natuurlijke, in Europa in het wild levende, vogelsoorten. De Vogelrichtlijn vereist dat EU-lidstaten alle nodige maatregelen treffen om de populatie van alle vogelsoorten op een niveau te houden of te brengen. Daarnaast moeten de lidstaten alle nodige maatregelen treffen om voor deze vogels een 'voldoende gevarieerdheid van leefgebieden en een voldoende omvang ervan te beschermen, in stand te houden of te herstellen'. De richtlijn is dus van toepassing op vogels, hun eieren, hun nesten en ook hun leefgebieden. Van de soorten die beschermd worden onder de Vogelrichtlijn is geen limitatieve lijst beschikbaar. Het gaat om ca. 700 soorten die van nature voorkomen op het grondgebied van de Europese Unie. In de praktijk betreft het alle soorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten. De Omgevingswet bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op alle inheemse vogels in heel Nederland.

Habitatrichtlijnsoorten

De Habitatrichtlijn is in 1992 van kracht geworden. Het doel van de Habitatrichtlijn is het waarborgen van de biologische diversiteit in de Europese Unie door de natuurlijke habitats en wilde planten- en diersoorten die van Europees belang zijn in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen. Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. Op deze soorten (zie bijlage 3) is het beschermingsregime van de Omgevingswet van toepassing.

Andere soorten

De nationaal beschermde, 'andere soorten', staan vermeld in bijlage IX van het 'Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)'. Dit zijn soorten die in Nederland beschermd zijn en niet vermeld zijn in de Europese richtlijnen en verdragen. Het betreft een limitatieve lijst van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland (zie bijlage 4). De beschermde status van soorten kan per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan voor die soorten geen omgevingsvergunning nodig.

Beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten art. 11.37 Bal	Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten art. 11.46 Bal	Beschermingsregime andere soorten (nationaal beschermd) art. 11.54 Bal
Lid 1a: Het is verboden van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te doden of te vangen.	Lid 1a: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Lid 1a: Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A opzettelijk te doden of te vangen.
Lid 1b: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Lid 1b: Het is verboden dieren als bedoeld onder a opzettelijk te verstoren.	Lid 1b: Het is verboden vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Lid 1c: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld onder a te rapen en deze onder zich te hebben.	Lid 1c: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld onder a opzettelijk te vernielen of te rapen in de natuur.	Lid 1c: Het is verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B, opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Lid 1d: Het is verboden vogels als bedoeld onder a opzettelijk te storen.	Lid 1d: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a te beschadigen of te vernielen. Lid 1e: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	

Tabel: Verbodsbepalingen beschermingsregimes Omgevingswet

Bescherming van houtopstanden

Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. De belangrijkste elementen met betrekking tot de bescherming van houtopstanden zijn de meldingsplicht, de herbeplantingsplicht en de specifieke zorgplicht.

De Omgevingswet verplicht de gemeenteraad om een bebouwingscontour houtkap vast te stellen in het omgevingsplan. Met het aanwijzen van de bebouwingscontour houtkap bepaalt de gemeente in feite wanneer de rijksregels over het vellen van houtopstanden gelden (artikel 5.165b Bkl). De rijksregels gelden als sprake is van het (deels) vellen van houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap met een oppervlakte van meer dan 10 are of wanneer die bestaan uit rijbeplanting van meer dan 20 bomen. Er zijn uitzonderingen (artikel 11.111, Bal).

De provincie is het bevoegd gezag voor handhaving en toezicht van de regels over houtopstanden en bepaalt welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Het indienen van een melding moet uiterlijk 4 weken en niet eerder dan 1 jaar voor het vellen gebeuren (artikel 11.126, Bal). In sommige gevallen is niet de provincie maar de minister van LNV het bevoegd gezag. Dat is het geval als het vellen van houtopstand of herbeplanten een activiteit van nationaal belang is of daarmee samenhangt.

Zorgplicht

De Omgevingswet bevat een specifieke zorgplicht (artikel 1.6 en 1.7 Omgevingswet). Dit houdt in dat overheden, bedrijven en burgers verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde leefomgeving. Deze specifieke zorgplicht is niet van toepassing als er een specifieke zorgplicht geldt of er specifieke decentrale of rijksregels zijn.

Naast de specifieke zorgplicht is in de Omgevingswet ook een algemeen verbod opgenomen (artikel 1.7a Omgevingswet). Het is verboden om een activiteit te verrichten of na te laten als daardoor aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving (dreigen te) ontstaan.

Voor bijna alle activiteiten in het 'Besluit activiteiten leefomgeving' geldt een specifieke zorgplicht. Specifieke zorgplichten borduren voort op de specifieke zorgplicht, maar zijn concreter. Er geldt een specifieke zorgplicht voor onder andere flora- en fauna-activiteiten (artikel 11.27 Bal), Natura 2000-gebieden (artikel 11.6 Bal) en houtopstanden (artikel 11.116 Bal). Een specifieke zorgplicht verbiedt handelingen waarvan iedereen zou moeten weten dat ze niet door de beugel kunnen. Een handeling valt onder een specifieke zorgplicht als degene die de activiteit verricht weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die handeling nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving. Ook iets nalaten kan onder de specifieke zorgplicht vallen. De specifieke zorgplichten gelden ook als er gedetailleerde rijksregels voor een activiteit zijn.